

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3635 від 11.06.2020
Народний депутат України
О. Василевська-Смаглюк

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судовий збір» (щодо сприяння зверненню до суду з заявою про встановлення факту народження)»

У проекті шляхом внесення змін до ч. 2 ст. 3 Закону України «Про судовий збір» (далі – Закон) пропонується не справляти судовий збір за подання заяви про встановлення факту народження особи у разі неможливості його реєстрації органом державної реєстрації актів цивільного стану.

Проект згідно із пояснювальною запискою до нього спрямований на «усунення перешкод у зверненні особи до суду з заявою про встановлення факту народження, що сприятиме зменшенню кількості людей, які не можуть отримати документи, що посвідчують особу».

Головне управління, розглянувши проект, вважає за доцільне висловити щодо нього такі міркування.

1. На наш погляд, виглядає зайвим припис «у разі неможливості його реєстрації органом державної реєстрації актів цивільного стану», оскільки п. 7 ч. 1 ст. 315 Цивільного процесуального кодексу України вже передбачено, що суд розглядає справи про встановлення факту народження особи в певний час *у разі неможливості реєстрації органом державної реєстрації актів цивільного стану факту народження*.

2. При прийнятті рішення щодо звільнення від сплати судового збору усіх заявників, незалежно від їх фінансового становища, що виглядає дискусійним, вбачається доцільним врахування практики Європейського суду з прав людини, який неодноразово звертав увагу на необхідність забезпечення справедливого балансу між підтримкою нормального функціонування судової системи, з одного боку, та захистом інтересів заявника, який передбачає, у тому числі, стягнення судових зборів, виходячи із *фінансового становища особи* (наприклад, рішення у справах «Kreuz v. Poland», «Shishkov v. Russia», «Kniat v. Poland», «Jedamski and Jedamska v. Poland» та інші), з другого боку.

У цьому контексті зауважимо, що у ст. 8 Закону вже передбачено, що суд, враховуючи майновий стан сторони, може своєю ухвалою за її клопотанням відстрочити або розстрочити сплату судового збору на певний

строк, або ж в цілому *зменшити розмір судового збору або звільнити від його сплати* на підставі, зазначеній у цій статті. Натомість, у супровідних до проекту документах відсутні інформація щодо кількості таких справ, аналіз практики застосування судами положень ст. 8 Закону у частині відстрочення або розстрочення сплати судового збору на певний строк, або ж в цілому *зменшення розміру судового збору або звільнення від його сплати*, а також оцінка рівня фінансової обтяжливості для відповідних осіб, виходячи з розміру судового збору, тощо.

3. Реалізація пропозицій проекту може призвести до зменшення фінансування судів. При цьому, належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи розрахунки), виходячи з вимог ст. 27 Бюджетного кодексу України та ст. 91 Регламенту Верховної Ради України, до проекту на надано.

4. Оскільки у проекті пропонуються зміни лише до однієї статті Закону, це і слід зазначити у назві проекту.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: І. Крегул

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/30529 від 03.02.2021

372398